

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
КАФЕДРА ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри олімпійського та
професійного спорту
протокол від 7 вересня 2020 р. № 1
в.о. завідувача кафедри

доц. Харченко-Баранецька Л.Л.

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 15. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Освітня програма Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Вступ до спеціальності
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / (90) годин
Семестр	I семестр
Викладач	Вікторія Коваль (Viktoriia Koval), кандидат педагогічних наук https://orcid.org/0000-0003-0550-8631 Ігор Жосан, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.
Посилання на сайт	
Контактний телефон, месенджер	(0552)326765
Email викладача:	kovalviktoriya26@gmail.com
Графік консультацій	Середа, 15:00-16:00, ауд. 324 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, лабораторні роботи, кейси, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Залік

1. Анотація дисципліни: дисципліна є складовою частиною педагогічного процесу спрямованого на підготовку вчителів фізичної культури до здійснення освітнього процесу в процесі занять та в процесі позаурочної роботи.

2. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: полягає у формуванні знань, вмінь, навичок, компетентностей організації та проведення освітньої та виховної роботи серед учнівської молоді. Розкриття значення багатофункціональної діяльності педагога, на шляху формування педагогічної майстерності.

Завдання:

- Ознайомлення студентства з основними напрямки навчальної, наукової, навчально-виховної і спортивної роботи;
- Оволодіння студентами характеристикою професійної діяльності
- Формування уявлень та знань про роль і місце фізичної культури і спорту в житті сучасного суспільства.

Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

3. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / (90) годин	16	16	68

4. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2020-2021	I	014 Середня освіта (Фізична культура)	1	Обов'язкова

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Теоретичні знання студенти отримують в лекційній аудиторії, в наявності є мультимедійний проектор і ноутбук. Практичні навички формуються у лекційних аудиторіях ХДУ, обладнаних для проведення відповідних занять.

6. Політика курсу

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування лекцій. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Високо цінується академічна добросовісність.

7. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.					
Тиждень 3 4 академічних годин	Тема: Фізична культура як суспільне явище. План 1. Основні поняття. 2. Завдання та функції фізичної культури. 3. Засоби фізичної культури. Форми проведення занять. Сфери впровадження фізичної культури	лекція, 2	2, 3	1. Знати основні терміни та поняття. 2. Знати засоби фізичної культури. Форми проведення занять. Сфери впровадження.	2
	Тема: Фізична культура – визначальний чинник суспільного життя світової спільності План 1. “Вступ до спеціальностей галузі фізичне виховання і спорт” як навчальна дисципліна. 2. Зміст поняття “культура”. Три аспекти людини у сфері культури. 3. Вимоги до рівня фізичної та психічної підготовленості на сучасному етапі.	практичне 2	1, 5	1. Ознайомитись зі змістом поняття “культура”. 2. Знати вимоги до рівня фізичної та психічної підготовленості на сучасному етапі 3. Знати історичну довідку створення факультету фізичного виховання та спорту	2

Тижень 4 4 академічних годин	Тема: Галузева термінологія. План 1. Зародження спортивної термінології. 2. Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури і спорту. 3 Основні термінологічні поняття галузі.	лекція, 2	6, 7	1. Ознайомитись з першим, другим етапами запозичень.. Сучасні проблеми української спортивної термінологіки. 2. Знати основні термінологічні поняття галузі.	2
	Тема: Основні терміни галузі 1. Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури і спорту 2. Основні термінологічні поняття галузі.	практичне 2	10	1. Знати термінологію та навчитися використовувати на практиці. 2. Ознайомитися з термінами галузі іншомовного походження, історією виникнення.	2
Тижень 6 4 академічних годин	Тема: Міжнародний спортивний рух План 1. Ознайомитися історією зародження та розвиток спорту. 2. Олімпійські ігри – найвідоміші давньогрецькі змагання. 3. Створення Міжнародного Олімпійського комітету. Перші Олімпійські Ігри сучасності 4. Проблема сучасного розвитку міжнародного спортивного руху піднімаються та спускається по схилу.	лекція, 2	11	1. Ознайомитися з історією зародження та розвиток спорту 2. Знати умови створення та відновлення роботи Олімпійського комітету.	2

	<p>Тема: Міжнародний Олімпійський комітет. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перші Олімпійські Ігри сучасності. 2. Міжнародні спортивні організації та змагання. 3. Найвищі органи, що координують роботу з видів спорту. 	практичне 2	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опанувати знання про створення та діяльність міжнародних спортивних організацій. 2. Знати про діяльність найвищих органів, що координують роботу з видів спорту 	2
Тиждень 8 4 академічних годин	<p>Тема: Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні. 2. Цільова комплексна програма “фізичне виховання – здоров’я нації” – мета, завдання, напрями. 	лекція, 2	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися із законодавчою базою розвитку фізичної культури і спорту в Україні 2. Знати програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури 	2
	<p>Тема: Основні напрями впровадження фізичної культури. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самоврядування. 2. Закон України Про фізичну культуру і спорт“ 	практичне 2	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати законодавчу базу розвитку фізичної культури і спорту в Україні. 2. Опанувати знання про самоврядування в галузі. 	2
Тиждень 10 4 академічних годин	<p>Тема: Фізкультурно-спортивний рух в Україні. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційні засади, структура та матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху. 2. Зародження та розвиток фізкультурно-спортивного руху в Україні 3. Національний Олімпійський комітет 	лекція, 2	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з організаційними засадами, структурою та матеріальною основою розвитку фізкультурно-спортивного руху 	2

	<p>Тема: Фізкультурно-спортивний рух в Україні.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні відомості про первісне формування та розвиток фізичної культури на території України. Період Київської Русі, доба Козаччини. 2. Розвиток фізичної культури після втрати Україною незалежності. Фізкультурно-спортивний рух після революції 1917 р. 3. Період “українізації” – 20-30-ті роки ХХ століття і фізкультурно-спортивна робота в Україні. 4. Кадрове забезпечення сфери фізичної культури. <p>Фізкультурний рух в західній Україні на початку ХХ століття. 5. Шлях до офіційного визнання України міжнародним спортивним співтовариством</p>	практичне 2	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати історичні відомості про первісне формування та розвиток фізичної культури на території України. 2. Ознайомитися з кадровим забезпеченням сфери фізичної культури. 	2
Модуль 2.	Особливості	вищої освіти	України		
Тиждень 12 4 академічних годин	<p>Тема: Система кадрового забезпечення галузі.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освіта в Україні та її принципи управління. 2. Державні органи управління. 3. Підготовка та перепідготовка кадрів фізкультурної галузі в Україні. 	лекція, 2	14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опанувати знаннями про освіту в Україні та принципи управління.. 2. Знати про діяльність державних органів управління. 	2

	<p>Тема: Заклади вищої освіти та їх діяльність.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітні рівні закладів вищої освіти. 2. Акредитація закладу вищої освіти 3. Кваліфікаційні рівні фахівців спеціальностей “Фізичне виховання і спорт”. 	практичне 2	7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати освітні рівні закладів вищої освіти. 2. Знати кваліфікаційні рівні фахівців спеціальностей “Фізичне виховання і спорт”. 	2
Тиждень 14 4 академічних годин	<p>Тема: Професійна діяльність фахівців в галузі спорту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців в галузі фізичної культури і спорту. 2. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. 3. Професійні характеристики фахівців фізичної культури. 	лекція, 2	1, 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з фаховими спеціальностями, спеціалізаціями і посадами фахівців в галузі фізичної культури і спорту. 2. Опанувати професійні характеристики фахівців фізичної культури. 	2
	<p>Тема: Професійна діяльність фахівців в галузі спорту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особа вчителя та тренера в сучасному фізичному вихованні та спорті та їх функціональні обов’язки. 2. Складники професійної майстерності та структура діяльності вчителя та тренера 	практичне 2	13	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати функціональні обов’язки вчителя та тренера. 2. Опанувати складниками професійної майстерності та структурою діяльності вчителя та тренера. 	2

<p>Тиждень 16 4 академічних годин</p>	<p>Тема: Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти. План 1. Завдання освітнього процесу у закладах вищої освіти України. 2. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу. 3. Освітньо-професійна програма підготовки фахівців.</p>	<p>лекція, 2</p>	<p>5</p>	<p>1. Ознайомитися із завданнями освітнього процесу у закладах вищої освіти України. 2. Ознайомитися з освітньо-професійною програмою підготовки фахівців.</p>	<p>2</p>
	<p>Тема: Освітній процес ХДУ. План 1. Форми організації навчання: самостійна робота, спортивне вдосконалення, наукова робота, практична підготовка. 2. Контрольні заходи. Семестровий контроль. Модуль. Залік. Екзамен. Диференційований залік. Державний екзамен. 3. Академічна мобільність студента</p>	<p>практичне 2</p>	<p>6</p>	<p>1. Знати форми організації навчання та контрольні заходи.</p>	<p>2</p>

8. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності

Модуль 2. Система кадрового забезпечення галузі.

– 100 балів

Лекційні заняття – 16 балів (по 2 бали за 8 лекцій- написання якісного конспекту, відповіді на запитання)

Практичні заняття – 16 балів (по 2 балів за 8 практичних занять + зарахування балів за активну роботу на занятті 3, 4, 5 у разі негативної відповіді 2 бали анулюються).

Усне опитування – 50 балів.

Виконання індивідуальних завдань – 18 балів.

Індивідуальні завдання, підготовка презентацій «Спортивна гордість Херсонщини»; «Українці на Олімпійських іграх», «Міжнародний спортивний рух».

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі “Фізичне виховання і спорт”. – Харків: “ОВС”, 2004. – 176 с.
2. Цільова комплексна програма “Фізичне виховання – здоров’я нації”. – К., 1998. – 48 с.
3. Короткий російсько-український словник з фізичної культури і спорту / Уклад. Д.М.Диновський та ін. - К.: Просвіта, 1993. – 20 с.
4. Гуськов С.І. Держава та спорт – К.: Фізкультура і спорт, 1996. – 176 с.
5. Жданова О.М. Управління фізичною культурою. – Львів, 1996. – 127 с.
6. Куц Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – В.: Радуга, 1982. – 399 с.
7. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: В 2 т. – К.: Олимпийская література, 1994. – кн. 1. – 496 с.; кн. 2 – 480 с.
8. Профессиональный спорт / Под общ. ред. С.П.Гуськова, В.Н.Платонова, - К.: Олімпійська література, 2000. – 391 с.
9. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Наука в олімпійському спорті. – 1998. - №1 С. 5 – 12.
10. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І.Н.Федоренка. – К.: Олімпійська література, 2000. – 192 с.
11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. – К., 1994. – 34 с.
12. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1998 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
13. Концепція безперервної фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх шкіл. – К., 1997. – 18 с.

14. . Програма з фізичної культури для заагльноосвітніх закладів (1-11 класів) // Фізичне виховання в школі. – 1999. - №1. – С. 2 – 24.
15. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей. – К.: Олімпійська література. 2001. – 439 с.

Додаткова література.

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II- IV рівнів акредитації. – 2-е вид. перероб. доповн. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
2. Матвеев Л.П. Теория и методика физического воспитания // Учебник для институтов физической культуры. – М.: Физкультура и спорт, 1991. - 544 с.
3. Папуша В.Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях. – Тернопіль: підручники і посібники, 2011. – 128с.